

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a Mgr. Karla Černína, Ph.D. ve věci

žalobce: **Ing. P. K.**
zastoupený advokátkou JUDr. Ivou Repa Kremplovou
sídlem Okružní 433/1, 638 00 Brno

proti
žalovanému: **Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje**
sídlem Štefánikova 32, 602 00 Brno

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v nedostatečném prověření podnětu žalobce ze dne 3. 8. 2021 na kontrolu dodržování zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Předmětem přezkumu v projednávané věci je, zda se žalovaný nedopustil nezákonného zásahu při vyřizování podnětu žalobce na kontrolu dodržování zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně v bytovém domě X.
2. Podnětem ze dne 3. 8. 2021 se žalobce domáhal po žalovaném kontroly předpisů o požární ochraně v bytovém domě z důvodu, že před bytem jednoho z vlastníků v posledním patře domu dochází k trvalému ukládání velkého množství obuvi. Tím podle žalobce dochází k porušení § 5 zákona o požární ochraně. Tuto situaci se žalobce pokoušel řešit komunikací s vlastníkem předmětného bytu i se společenstvím vlastníků jednotek. Jeho snaha však nepřinesla žádný výsledek, proto se obrátil s podnětem na žalovaného.
3. Žalovaný podnět žalobce prošetřil a dne 7. 9. 2021 provedl v bytovém domě tematickou požární kontrolu dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně, při níž nezjistil žádné nedostatky na úseku požární ochrany. To sdělil žalobci v odpovědi na podnět doručené 4. 10. 2021. Doplnil, že činnost provozovaná v bytovém domě je v souladu se zákonem o požární ochraně klasifikována jako činnost bez zvýšeného požárního nebezpečí, že únikovou cestu (schodiště) nelze s ohledem na termín výstavby bytového domu považovat za chráněnou únikovou cestu a že obuv umístěná přede dveřmi (podél stěny) jednoho z vlastníků bytů nemá vliv na zachování volné únikové cesty, ani neomezuje evakuaci nebo záchranné práce.

II. Obsah žaloby

4. Žalobce v podané žalobě odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž plyne, že úkony při šetření podnětů mohou představovat nezákonný zásah, zasahují-li do práv oznamovatele. Má za to, že se žalovaný s námitkami žalobce v odpovědi na podnět dostatečně nevypořádal. Jeho závěry považuje za nepřezkoumatelné.
5. Žalovaný v odpovědi na podnět žalobci sdělil, že se nejedná o chráněnou únikovou cestu. Nijak však nezkontroloval minimální parametry a ochranné zóny, které v takovém případě musí být dodrženy. Žalobce odkázal na normu ČSN 73 0802 a provedl výpočet, podle něhož jako nejmenší možná volná nechráněná cesta je hodnota 1,375 m, což přesně odpovídá šířce chodby. Do chodby tak nemohou být umísťovány jakékoli předměty, přes které by se dalo v případě evakuace zakopnout, či které by samy mohly začít hořet.
6. Navrhl proto, aby soud uložil žalovanému povinnost opětovně se zabývat podnětem žalobce.

III. Vyjádření žalovaného

7. Podle žalovaného je podaná zásahová žaloba nejen nedůvodná, ale i nepřípustná. Žalobce se může domáhat ochrany svých práv v občanském soudním řízení, v němž může bránit svá práva vůči sousedům nebo vymáhat dodržování povinností plynoucích ze stanov společenství vlastníků jednotek.
8. Žalovaný provedl dne 7. 9. 2021 tematickou kontrolu dodržování povinností stanovených zákonem o požární ochraně v domě X, při níž nezjistil žádné nedostatky. Zahájení jakéhokoli dalšího řízení z úřední povinnosti tak nebylo na místě. Žalobce nebyl kontrolovanou osobou ani jiným účastníkem kontroly, proto mu podrobné seznámení s průběhem kontroly nepřísluší. Podstatné důvody pro neshledání žádných nedostatků

byly žalobci sděleny v odpovědi na podnět. Výpočty žalobce předestřené v žalobě jsou mylné. Odkázal na aktuálně platnou normovou hodnotu nejmenší průchodné šířky hlavních schodišť, která u bytových domů činí 1100 m. Není tedy pravdou, že by se žalovaný podnětem žalobce zabýval nedostatečně.

IV. Replika žalobce

9. Žalobce v replice nesouhlasil s tvrzením žalovaného o nepřipustnosti žaloby. Jejím předmětem je ochrana veřejného zájmu spočívající v řádné protipožární ochraně objektů. Setrval na argumentech i výpočtech obsažených v žalobě a opětovně zdůraznil nepřezkoumatelnost závěrů žalovaného. Upozornil rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2017, č. j. 5 As 91/2016-17, v němž byla řešena skutkově obdobná záležitost. Jemu předcházela rozsudek Krajského soudu v Brně, který konstatoval důvodnost žalobního tvrzení spočívajícího v nutnosti řádného odůvodnění odpovědi na výtky vůči požárně bezpečnostnímu řešení stavby.

V. Ústní jednání

10. Při ústním jednání konaném dne 30. 3. 2022 účastníci setrvali na svých stanoviscích obsažených v předchozích písemných podáních.
11. Zástupce žalobce zdůraznil, že žalobce měl právo, aby jeho podnět byl odpovídajícím způsobem prošetřen. Odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 78 Ad 46/2013-26, z něhož podle žalobce vyplývá, že za překážky na únikové cestě je nutné chápat i obuv. Žalobce se nedozvěděl, co se v době kontroly našlo na místě. Je přesvědčen, že vyřízení podnětu nebylo dostatečné. Konkrétní odpovědi na své argumenty se žalobce dozvěděl až z vyjádření k žalobě. To považuje za nepřipustné.
12. Zástupce žalovaného odkázal na vyjádření k žalobě a setrval na názoru, že nebylo nijak zasaženo do práv žalobce. Navíc je podle jeho názoru žaloba nepřipustná.
13. Soud při jednání rekapituloval obsah soudního a správního spisu. Dokazování prováděno nebylo, neboť účastníci žádné důkazní návrhy neuplatnili a ani soud neshledal potřebu doplňovat skutečnosti zjištěné žalovaným při vyřizování podnětu.

VI. Posouzení věci soudem

14. Před posouzením věci samé se soud zabýval naplněním podmínek řízení.
15. Žaloba byla podána včas (na tvrzený zásah soud nahlíží jako na zásah trvající ve smyslu závěrů Ústavního soudu vyslovených v nález ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18) a jedná se o žalobu přípustnou. Z judikatury totiž vyplývá, že odpověď na podnět je úkonem správního orgánu, který není rozhodnutím, může proto být zásahem, a to i zásahem nezákonným. Dochází-li odpovědí na podnět k přímému zásahu do práv žalobce a je-li tento přípis zaměřen přímo vůči němu, může se pojmově jednat o nezákonný zásah (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Aps 1/2006 – 80, ze dne 17. 7. 2007, č. j. 2 Aps 1/2007 – 58, ze dne 29. 4. 2021, č. j. 2 As 416/2018-52, a žalobcem zmiňovaný rozsudek ze dne 30. 3. 2017, č. j. 2 As 285/2016-86). Žalobci v projednávané věci svědčí vlastnické právo k jednotce v daném bytovém domu. Případným nezákonným postupem žalovaného při prošetřování podnětu na dodržování předpisů o požární ochraně by žalobce mohl být dotčen na svém vlastnickém právu. Podmínky pro věcné projednání žaloby tak byly v daném případě splněny.

16. Dále se soud v intencích žalobních bodů zabýval zákonností postupu žalovaného při vyřizování žalobcova podnětu.
17. Dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
18. V projednávané věci je stěžejní otázka, zda žalovaný řádně prošetřil podnět žalobce na nedodržování podmínek požární ochrany v bytovém domě a zda žalobce o prošetření podnětu dostatečně informoval.
19. Podle § 42 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, *je správní orgán povinen přijímat podněty, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední. Pokud o to ten, kdo podal podnět, požádá, je správní orgán povinen sdělit mu ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy podnět obdržel, že řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, popřípadě že podnět postoupil příslušnému správnímu orgánu. Sdělení správní orgán nezasílá, postupuje-li vůči tomu, kdo podal podnět, podle § 46 odst. 1 nebo § 47 odst. 1.*
20. Doručením podnětu se iniciuje určitý kontrolní (dozorčí) postup, resp. věc se dostává do sféry pozornosti správního orgánu. Teprve v případě, že správní orgán na základě prověření daného podnětu shledá důvody pro zahájení řízení v dané věci, předmětné řízení vlastním úkonem také zahájí. Naopak jestliže tyto důvody neshledá, takový úkon neučiní a k zahájení řízení nepřistoupí (viz Fiala, Z. a kol. *Správní řád. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2020). Naproti tomu doručením žádosti nebo návrhu ve smyslu § 44 a § 45 správního řádu věcně a místně příslušnému správnímu orgánu dochází k zahájení řízení bez dalšího.
21. Žalobce k žalovanému podal podnět na prošetření dodržování předpisů o požární ochraně. Tím však nedošlo k zahájení správního řízení, ale pouze k prošetření dané záležitosti žalovaným. Teprve pokud by na základě daného podnětu žalovaný shledal, že k porušování protipožárních předpisů v daném bytovém domě dochází, zahájil by řízení o přestupku s příslušným společenstvím vlastníků jednotek. Žalobce v podnětu vyslovil požadavek, aby byl vyrozuměn o způsobu jeho vyřízení. Žalovaný tak byl podle § 42 správního řádu povinen vyrozumět jej o způsobu prošetření dané záležitosti. Je však nutné si uvědomit, že míra podrobnosti odpovědi na podnět ve smyslu § 42 správního řádu není stejná jako míra podrobnosti vypořádání námitek účastníků řízení v odůvodnění správního rozhodnutí (§ 68 odst. 3 správního řádu), jehož vydání předchází klasické správní řízení. I v odpovědi na podnět je však správní orgán povinen vysvětlit podateli stěžejní důvody, proč k zahájení správního řízení z moci úřední na základě podaného podnětu nepřistoupil (přiměřeně viz § 94 odst. 1 správního řádu).
22. V nynějším případě shledal soud odpověď žalovaného na podnět žalobce jako zcela dostatečnou. V podnětu žalobce z 3. 8. 2021 byly vytyčeny dva okruhy problémů: 1) zda lze schodiště v bytovém domě vnímat jako chráněnou únikovou cestu ve smyslu předpisů o požární ochraně a 2) zda obuv umístěná u zdi jednoho z bytů v domě představuje překážku bránící evakuaci a záchranným pracím. Na obě tyto otázky se žalobci v odpovědi na podnět dostalo adekvátní odpovědi. Žalovaný žalobci sdělil, že v domě provedl tematickou požární kontrolu dodržování povinností stanovených právními předpisy, při níž nezjistil žádné pochybení, které by jej vedlo k zahájení řízení z moci úřední. Stručně žalobci vysvětlil, že únikovou cestu s ohledem na termín výstavby nelze považovat za chráněnou únikovou cestu. K problému spočívajícímu v umístování obuvi v chodbě doplnil, že tato skutečnost neovlivňuje požadavek na zachování volné únikové cesty. Soud je proto přesvědčen, že žalobcův podnět byl žalovaným řádně prošetřen a

žalobce byl o způsobu jeho vyřízení dostatečně konkrétně informován. Požadavky stanovené v § 42 správního řádu byly postupem žalovaného zcela naplněny. Odkaz na rozsudek č. j. 5 As 91/2016-17 není v daném případě přílehlavý, neboť v něm vyslovená povinnost řádně reagovat na námitky proti požární bezpečnostnímu řešení se vztahovala k rozhodnutí vydávanému v řízení o povolení stavby, nikoliv ke způsobu vyřizování podnětu.

23. Námitka nepřezkoumatelnosti způsobu vyřízení podnětu tak není důvodná.
24. Dále žalobce zpochybňoval rovněž správnost závěrů žalovaného ohledně porušování předpisů o požární ochraně.
25. Podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona o požární ochraně *jsou právnické osoby a podnikající fyzické osoby povinny vytvářet podmínky pro hašení požárů a pro záchranné práce, zejména udržovat volné příjezdové komunikace a nástupní plochy pro požární techniku, únikové cesty a volný přístup k nouzovým východům, k rozvodným zařízením elektrické energie, k uzávěrům vody, plynu, topení a produktovodům, k věcným prostředkům požární ochrany a k ručnímu ovládání požární bezpečnostních zařízení.*
26. Z § 15 odst. 1 zákona pak plyne, že *právnické osoby a podnikající fyzické osoby provozující činnosti uvedené v § 4 odst. 2 a 3 jsou povinny zpracovávat předepsanou dokumentaci požární ochrany, plnit podmínky požární bezpečnosti v ní stanovené a udržovat ji v souladu se skutečným stavem.*
27. K aplikaci § 15 zákona žalovaný uvedl, že dané ustanovení se na kontrolovaný bytový dům nevztahuje, neboť je aplikovatelné pouze na právnické a podnikající fyzické osoby provozující činnosti se zvýšeným a vysokým požárním nebezpečím. V období výstavby bytového domu kodex norem upravující požární bezpečnost staveb teprve vznikl a chráněné únikové cesty se typově navrhovaly zejména ve výškových budovách. Dále měl za to, že pravidelně odložená obuv na únikové cestě nepředstavuje výrazné nebezpečí pro evakuaci osob nebo záchranné práce, neboť ji lze snadno překročit či odsunout a osoby bydlící v daném bytovém domě navíc s takovým uložením mohou ze své zkušenosti počítat.
28. S hodnocením žalovaného se soud plně ztotožnil a v podrobnostech odkazuje na odpověď žalovaného na podnět žalobce, případně i na vyjádření žalovaného. Podmínky dodržování bezpečnostních předpisů je nutno hodnotit s ohledem na datum výstavby hodnoceného objektu. Soud souhlasí se závěrem žalovaného, že činnost provozovanou v bytovém domě lze označit jako činnost bez zvýšeného požárního nebezpečí a že s ohledem na termín výstavby bytového domu nelze únikovou cestu považovat za chráněnou únikovou cestu. Souhlasí rovněž se závěrem, že úroveň požární ochrany je nutno hodnotit podle technických podmínek požární ochrany staveb, podle kterých byla stavba postavena a podle kterých bylo zahájeno její užívání. Nejmenší průchodnou šířku únikové cesty lze tedy určit podle aktuálně platné normové hodnoty nejmenší průchodné šířky hlavních schodišť, která u bytových domů činí 1100 mm. Ta byla při kontrole shledána jako vyhovující. Soud je rovněž přesvědčen, že obuv umístěnou před jedním z bytů nelze chápat jako překážku, která by bránila průchodnosti únikové cesty.
29. Soud nepovažuje za nezbytné závěry žalovaného v nynějším rozsudku jakkoliv doplňovat, neboť mu přijdou jasné a s přihlédnutím k řešené věci zcela dostatečné. Problematická podle soudu není ani skutečnost, že důvody nezahájení správního řízení byly žalovaným

„dovysvětleny“ v rámci vyjádření k podané žalobě. Žalobce si musí uvědomit, že mu zákon nepřiznává žádné právo na to, aby se mu na základě jeho podnětu dostalo detailní odpovědi odpovídající požadavkům na odůvodnění správního rozhodnutí (viz bod 21 výše). Pokud se žalobce s podrobností odpovědi na podnět nespokojil a podal zásahovou žalobu, je přípustné, aby žalovaný své závěry pro nezahájení správního řízení doplnil v rámci vyjádření k zásahové žalobě.

30. Nepříléhavý je rovněž odkaz žalobce na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 8. 2015, č. j. 78 Ad 46/2013-26, uplatněný zástupcem žalobce při ústním jednání. V případě řešeném krajským soudem byla předmětem přezkumu pokuta za delikt na úseku požární bezpečnostní ochrany, který spočíval v tom, že v důsledku umístění přepravek s pivem u dveří došlo k částečné omezení průchodnosti dveří na únikové cestě. Taková situace je však zcela nesrovnatelná s nyní posuzovaným případem, kdy se u stěny v chodbě před jedním z bytů nacházelo několik párů obuvi (viz fotodokumentace z provedené kontroly). Jak uváděl žalovaný, obuv umístěnou na chodbě lze snadno překročit; nijak tedy nebrání průchodnosti únikové cesty. Není tedy pravdou, že by závěry žalovaného byly v rozporu s citovaným rozsudkem.
31. Námitky žalobce tak nejsou důvodné.

VII. Závěr a náklady řízení

32. Soud tak na základě všech výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
33. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly. Ostatně zástupce žalovaného ani náhradu nákladů řízení nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. března 2022

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu